

Notat til statsrevisorerne
om
tilrettelæggelse af en undersøgelse af Justitsministeriets økonomistyring

1. På statsrevisormødet den 12. juni 2003 blev jeg anmodet om at gennemføre en undersøgelse af Justitsministeriets økonomistyring og forvaltning af ministeriets ressourcer. Undersøgelsens fokus skulle særligt rettes mod politiets og Kriminalforsorgens ressourcestyring.

Baggrunden herfor er, at beretning om flerårsaftale for politiet 2000-2003 (nr. 14/02) har vist, at Justitsministeriets og Rigspolitiets ressource- og aktivitetsstyring samt resultatopfølgning er mangelfuld. Endvidere har beretning om flerårsaftalen for Kriminalforsorgen i 1999-2003 (nr. 15/02) vist, at der fortsat er problemer med Kriminalforsorgens økonomistyring.

2. Justitsministeriets område har stor politisk bevågenhed. Særlig politiet har de seneste år haft gunstige bevillingsvilkår og har ud over bevillingerne i flerårsaftaler flere gange søgt og modtaget ekstrabevillinger.

Tidligere undersøgelser på Justitsministeriets område har vist væsentlige svagheder i økonomistyringen. Dette omfatter bl.a. beretning om Kriminalforsorgens økonomistyring (nr. 6/98) og beretning om kriminalpolitiets produktivitet (nr. 7/95).

3. Justitsministeriets samlede udgiftsbevilling udgør i henhold til finansloven for 2003 i alt ca. 10,7 mia. kr. Heraf tegner politiet og anklagemyndigheden sig for ca. 6,5 mia. kr. og Kriminalforsorgen for ca. 2,0 mia. kr.

Justitsministeriet omfatter desuden retsvæsenet og Domstolsstyrelsen, Civilrettsdirektoratet samt en række mindre institutioner: Sekretariatet for Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser (Erstatningsnævnet), Datatilsynet, Sekretariatet for Retsinformation og Retslægerådet.

Til Justitsministeriets område hører endelig et antal udvalg og nævn, som fx Advokatnævnet, Dansk Hunderegister, Dyreforsøgstilsynet og Pressenævnet, som på grund af deres bevillings- og personalemæssige størrelse ikke vil indgå i undersøgelsen.

4. Undersøgelsens overordnede formål er at belyse og vurdere Justitsministeriets koncernstyring og departementets økonomiske og faglige styring af de underliggende institutioner. Herudover er det hensigten at gennemgå og vurdere politiets og Kriminalforsorgens ressource- og aktivitetsstyring. Undersøgelsen har følgende delformål:

- En gennemgang og vurdering af departementets tilrettelæggelse af koncernstyringen. Det vil i den forbindelse blive undersøgt, hvordan departementet har tilrettelagt den overordnede faglige og økonomiske styring af ministerområdet. Det vil endvidere blive undersøgt, om Justitsministeriet tager højde for den ressource- og opgavemæssige sammenhæng mellem ministeriets institutioner, særligt politiet, anklagemyndigheden, retsvæsenet og Kriminalforsorgen.
- En gennemgang og vurdering af departementets styring af de enkelte institutioner. I den forbindelse vil det blive undersøgt, hvordan departementet fordeler ressourcer til ministerområdets institutioner, og om departementet har sikret, at institutionerne har opstillet resultatmål i overensstemmelse med de overordnede politiske målsætninger. Det vil endvidere blive undersøgt, om ansvar og roller mellem departementet og institutionerne er klargjort og fordelt. Endelig vil det blive undersøgt, om departementet følger op på institutionernes ressourceforbrug, aktiviteter og resultater.
- En gennemgang og vurdering af om politikredsene og Kriminalforsorgens institutioner fordeler ressourcer og planlægger aktiviteter på baggrund af grundige analyser. I den forbindelse vil det blive undersøgt, om politikredsene og Kriminalforsorgens institutioners ressourcefordeling svarer til deres opgavers omfang. Det vil tillige blive undersøgt, om Rigspolitiet og Direktoratet for Kriminalforsorgen har etableret systemer, der sikrer gennemsigtighed i ressourceanvendelsen.

- Endelig er det, i det omfang det er muligt, hensigten at belyse nogle konkrete konsekvenser af politiets og Kriminalforsorgens tilrettelæggelse af ressource- og aktivitetsstyringen.

Derudover vil undersøgelsen indeholde en opfølgning på udestående forhold vedrørende Kriminalforsorgens økonomistyring, jf. notat af den 5. august 2003 til statsrevisorerne om den fortsatte udvikling i sagen om Kriminalforsorgens økonomistyring (beretning nr. 6/98). Det indebærer en undersøgelse af Kriminalforsorgens nye styringsmodel, herunder ressourceallokeringsystemet. Desuden vil undersøgelsen indeholde en status på Kriminalforsorgens arbejde med opstilling af delmålsætninger til institutionens 2 hovedmålsætninger samt status på opstilling af planer for produktivtets- og kvalitetsstandarder. Undersøgelsen vil ligeledes indeholde en status på opstilling af handlingsplaner og resultatkrav for hele Kriminalforsorgens virksomhed.

Endelig vil der i undersøgelsen indgå en opfølgning på udestående forhold inden for Justitsministeriets område i statsrevisorernes beretning om styring af kvalitet og service i udvalgte statsinstitutioner (nr. 10/98).

5. Undersøgelsen vil primært omfatte perioden fra 2001 til 2004 med hovedvægten på de seneste års udvikling.

Retsvæsenet og Domstolsstyrelsen har en særlig status i forhold til Justitsministeriets øvrige institutioner. I medfør af lov nr. 401 af 26. juni 1998 om Domstolsstyrelsen har bestyrelsen for Domstolsstyrelsen ansvaret for økonomistyringen. Retsvæsenet og Domstolsstyrelsen vil indgå i vurderingen af Justitsministeriets koncernstyring, men ikke i undersøgelsen af departementets styring af de enkelte institutioner.

6. For god ordens skyld vil jeg understrege, at undersøgelsens resultater kan medføre ændringer i indholdet i den endelige beretning i forhold til ovenstående. Beretningsundersøgelsen vil blive søgt gennemført, så en beretning kan afgives til statsrevisorerne i foråret 2004.

Henrik Otbo